

C

AS „Citadele banka”

Risku pārvaldības un kapitāla pietiekamības ziņojums (3.pīlārs)

Par deviņu mēnešu periodu
līdz 2022. gada 30. septembrim

C

SATURS**Informācija atbilstoši 3. pīlāra prasībām**

- 3 Ievads
- 4 Konsolidācijas grupas sastāvs
- 4 Pārvaldības pasākumi
- 5 Risku pārvaldība
- 6 Kapitāla pietiekamības rādītāja aprēķins
- 8 Pašu kapitāls
- 10 Kredītrisks un kredītriska mazināšana (CRM)
- 10 Darījuma partnera kredītrisks
- 10 Sviras rādītājs
- 10 Tirgus risks
- 11 Likviditātes risks
- 13 Operacionālais risks

TIESISKĀ REGULĒJUMA TVĒRUMS

Tabulas nosaukums	CRR vai EBA GL atsauce
Ievads	
Konsolidācijas grupas sastāvs	CRR Pants 436
EU LI3 – Izklāsts par konsolidācijas tvēruma atšķirībām (par katru vienību)	CRR Pants 436(b)
Pārvaldības pasākumi	CRR Pants 435(2)(a)
Risku pārvaldība	CRR Pants 435(1)(a-f), 435(2)(d-e)
Kapitāla pietiekamības rādītāja aprēķins	
Koncerna minimālās kapitāla prasības	
Kapitāla pietiekamības rādītājs (neiekļaujot nerevidēto peļņu par periodu)	
Pilnībā ieviestais (t.i., nepiemērojot pārejas normas) kapitāla pietiekamības rādītājs (neiekļaujot nerevidēto peļņu par periodu)	
Pašu kapitāls	CRR Pants 437(1)(a-d)
EU KM1 – Galveno rādītāju veidne	CRR Pants 447(a-g), 438(d)
EU 2017/2395, IFRS 9-FL – Iestāžu pašu līdzekļu, pašu kapitāla un sviras rādītāja salīdzināšana, ja tiek piemēroti SFPS 9 vai analogi paredzamo kredītzaudējumu pārejas pasākumi un ja tie netiek piemēroti	EU 2017/2395
EU OV1 – Pārskats par kopējām riska darījumu vērtībām	CRR Pants 438(d)
Kredītrisks un kredītriska mazināšana (CRM)	CRR Pants 453 (a-g), 438(1)(c-f), 440(1)(a), 442 (a-d,g-h), 444
Darījuma partnera kredītrisks	CRR Pants 439
Sviras rādītājs	CRR Pants 451
Tirgus risks	CRR Pants 445, 447, 448
Likviditātes risks	
EU LIQ1 – Kvantitatīvā informācija par likviditātes seguma rādītāju	CRR Pants 451a(2)
EU LIQB – Kvalitatīvā informāciju par likviditātes seguma rādītāju, kas papildina veidni EU LIQ1	CRR Pants 451a(2)
Operacionālais risks	CRR Pants 446

IEVADS

Šajā pārskatā ir uzrādīta starpperioda informācija par AS „Citadele banka” darbības riskiem un tās riska pārvaldīšanas mērķiem, politikām un kapitāla pietiekamību, kā to nosaka Regulas (ES) 575/2013 „Par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012” astotā daļa, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK) normatīvie noteikumi un citi attiecīgie noteikumi.

Šis pārskats ir jālasa kopā ar jaunāko gada pārskatu, atbilstošā ceturkšņa finanšu informāciju, atalgojuma politikas pārskatu un korporatīvās pārvaldības pārskatu, jo atsevišķa svarīga informācija ir uzrādīta šajos pārskatos un netiek atkārtota šajā pārskatā. Minētie pārskati ir pieejami www.cblgroup.com.

Atsevišķajā atalgojuma politikas pārskatā ir iekļauta informācija par atalgojumu atbilstoši Direktīvas 2013/36/EU 74(3) panta un 75(2) panta un Regulas (ES) 575/2013 450. panta prasībām, Eiropas Banku Iestādes (EBI) vadlīnijām (tajā skaitā EBA/GL/2021/04), FKTK normatīvajiem noteikumiem un citām prasībām.

AS „Citadele banka” ir meitas sabiedrības, kas ir finanšu institūcijas. Tādēļ tai jāizpilda likumdošanā noteiktās kapitāla pietiekamības, likviditātes seguma rādītāja (LCR), neto stabila finansējuma rādītāja (NSFR), sviras rādītāja (LR) un citas uzraudzības prasības gan attiecībā uz Koncernu, gan Banku individuāli. Tomēr atbilstoši 3. pīlāra informācijas atklāšanas prasībām šīn pārskatā ir atklāta informācija tikai par Koncernu konsolidētajā līmenī. Būtiskākā informācija par Banku atsevišķi ir pieejama jaunākajā gada pārskatā un atbilstošā ceturkšņa finanšu pārskatā.

Šis pārskats ir sagatavots tūkstošos eiro ("tūkst. eiro"). Ja nav atsevišķi norādīts, tad visi dati ir uzrādīti uz perioda beigām.

KONSOLIDĀCIJAS GRUPAS SASTĀVS

AS „Citadele banka” (turpmāk tekstā – Banka), reģistrācijas nr. 40103303559, ir konsolidācijas grupas mātes sabiedrība. Konsolidācijas grupas sastāvā uzraudzības mērķiem (turpmāk tekstā – Koncerns) iekļautas Koncerna sabiedrības saskaņā ar Regulu (ES) 575/2013. Savukārt konsolidācijas grupas sastāvā gada pārskatu vajadzībām iekļautas sabiedrības saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (turpmāk tekstā – SFPS).

EU LI3 — Izklāsts par konsolidācijas tvēruma atšķirībām (par katru vienību)

a	b	c-g	h
Komersabiedrības nosaukums	Konsolidācijas metode grāmatvedības vajadzībām	Konsolidācijas metode uzraudzības vajadzībām	Komersabiedrības veids
AS „Citadele banka”	Pilna konsolidācija	Pilna konsolidācija	Banka
„Kaleido Privatbank” AG	Pilna konsolidācija	Pilna konsolidācija	Banka
SIA „Citadele Leasing”	Pilna konsolidācija	Pilna konsolidācija	Līzings kompānija
SIA „Citadele Factoring”	Pilna konsolidācija	Pilna konsolidācija	Līzings un faktoringa kompānija
OU „Citadele Factoring”	Pilna konsolidācija	Pilna konsolidācija	Līzings un faktoringa kompānija
UAB „Citadele Factoring”	Pilna konsolidācija	Pilna konsolidācija	Līzings un faktoringa kompānija
IPAS „CBL Asset Management”	Pilna konsolidācija	Pilna konsolidācija	Ieguldījumu pārvaldes sabiedrība
AS „CBL Atklātais Pensiju Fonds”	Pilna konsolidācija	Pilna konsolidācija	Pensiju fonds
SIA „Mobilly”	Pašu kapitāla metode	Pašu kapitāla metode	Elektroniskās naudas iestāde
OOO „Mizush Asset Management Ukraina” (likvidācijas procesā)	Pilna konsolidācija	Pilna konsolidācija	Ieguldījumu pārvaldes sabiedrība
SIA „Citadeles moduļi”	Pilna konsolidācija	Pilna konsolidācija	Palīgsabiedrība
SIA „Hortus Residential”	Pilna konsolidācija	Pilna konsolidācija	Palīgsabiedrība
SIA „CL Insurance Broker”	Pilna konsolidācija	Pilna konsolidācija	Palīgsabiedrība
AAS „CBL Life”	Pilna konsolidācija	Tiešs atskaitījums	Apdrošināšanas sabiedrība

Starp Koncerna mātes sabiedrību un meitas sabiedrībām nav nedz pastāvošu, nedz paredzamu praktisku vai juridisku šķēršļu tūlītējai pašu kapitāla elementu pārskaitīšanai vai saistību atmaksai.

Atsevišķās jurisdikcijās visa uzkrātā peļņa nevar tikt izmaksāta dividendēs. Atsevišķās jurisdikcijās noteikta daļa no uzkrātās peļņas ir jānovirza rezervju veidošanai. Šīs rezerves ir brīvi pieejamas attiecīgajai sabiedrībai neierobežotai un tūlītējai izmantošanai, lai segtu riskus vai zaudējumus, līdzko tie ir radušies. Atsevišķām Koncerna sabiedrībām tiek piemērots nodoklis peļņas sadales gadījumā. Papildu informāciju skatīt Koncerna gada pārskatā.

PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

Padomes, valdes locekļu un darbinieku, kas pilda pamatfunkcijas, piemērotības un dažādības nodrošināšanai ir izveidots normatīvais dokuments „AS „Citadele banka” padomes un valdes locekļu un personu, kas pilda pamatfunkcijas, piemērotības novērtēšanas politika”.

Politika izstrādāta saskaņā ar Latvijas Republikas Kredītiestāžu likumu un FKTK ieteikumiem. Politika tiek pārskatīta reizi gadā.

Politika nosaka Bankas padomes un valdes locekļu un darbinieku, kas pilda pamatfunkcijas, piemērotības novērtēšanas kārtību un biežumu, kā arī lēmumu par piemērotību pieņemšanas kārtību.

Sākotnējā piemērotības novērtēšana notiek, izvirzot amatam jaunu Bankas padomes vai valdes locekli pirms ievēlēšanas amatā vai pirms amata pienākumu pildīšanas uzsākšanas dienas, bet ne vēlāk kā 6 nedēļu laikā pēc padomes vai valdes locekļa ievēlēšanas amatā.

Atkārtotā piemērotības novērtēšana tiek veikta šādos gadījumos:

- padomes vai valdes locekļa ikgadējās piemērotības novērtēšanas gadījumā;
- ja padomes vai valdes loceklis tiek pārvēlēts savā amatā;
- ja tiek veiktas izmaiņas padomes vai valdes locekļa veicamajos pienākumos vai arī mainās šo pienākumu veikšanai nepieciešamās kompetences;
- ja rodas šaubas par padomes vai valdes locekļa uzticamību, kompetenci vai reputāciju.

Piemērotības novērtēšana tiek veikta, ņemot vērā kopējo padomes un valdes sastāvu, kā arī padomei un valdei kolektīvi nepieciešamās zināšanas un kompetenci, izpratni un personīgās īpašības, lai pienācīgi veiktu pienākumus, kas padomes locekļiem saistīti ar Bankas valdes darbības uzraudzību, bet valdes locekļiem – ar Bankas un Koncerna darbības pārvaldību.

Bankas padomes un valdes locekļu piemērotības novērtēšanu veic padomes Atalgojuma un nomināciju komiteja. Komitejas sastāvu un nolikumu apstiprina Bankas padome. Personu, kas pilda pamatfunkcijas, piemērotības novērtēšanu veic speciāla komiteja. Komitejas sastāvu un nolikumu apstiprina Bankas valde.

Katrs Bankas valdes loceklis ir atbildīgs par konkrētu Koncerna darbības jomu. Piemērotības novērtēšanas process nodrošina Bankas valdes locekļu atbilstošu nepieciešamo zināšanu un kompetences līmeni par katra valdes locekļa atbildībā esošo Koncerna darbības jomu, kā arī atbilstošas nepieciešamās kolektīvās zināšanas un kompetenci.

Pilns saraksts ar Padomes komitejas locekļu ieņemamiem amatiem skatīt interneta lapas www.cblgroup.com sadaļas „Korporatīvā pārvaldība” apakšsadaļā „Padomes komitejas”.

RISKU PĀRVALDĪBA

Risku pārvaldību Koncerns uzskata par neatņemamu tā pārvaldības procesa sastāvdaļu. Koncerns uzskata, ka tas izmanto piesardzīgas risku pārvaldības politikas, kas ir atbilstošas tā darbības veidiem un kuru mērķis ir nodrošināt efektīvu kopējā riska samazināšanu. Lai izvērtētu un novērotu sarežģītus riska darījumus, Koncerns un tā risku komitejas piemēro plašu pārvaldības rīku klāstu. Nolūkā līdzsvarot komercdarbības un riska ierobežošanas aspektus Koncerna risku komitejās darbojas pārstāvji no galvenajām Koncerna darbības jomām. Koncerna Risku pārvaldības pamatprincipi ir noteikti Risku pārvaldības politikā. Savā darbībā Koncerns ievēro šādus risku pārvaldības pamatprincipus:

- Koncerna mērķis ir uzturēt zemu riska rādītājus, saglabājot diversificētu aktīvu portfeli, ierobežotus riskus finanšu tirgos un zemu operacionālo riska līmeni;
- risku uzņemšanās pieņemamā līmenī ir viena no galvenajām Koncerna funkcijām visās darbības jomās. Risks vienmēr ir jāizvērtē attiecībā pret tā paredzamo atdevi. Riski, kuru līmenis Koncernam nav pieņemams, ir jānovērš vai jāierobežo;
- Koncerns neuzņemas lielus un nepārvaldāmus riskus neatkarīgi no tā, cik liela ir ar tiem saistīto aktīvu atdeve, un uzņemas riskus tikai ekonomiskajās zonās un ģeogrāfiskajos reģionos, par kuriem tam ir atbilstošas zināšanas un pieredze;
- risku pārvaldības pamatā ir ikviena Koncerna darbinieka izpratne un atbildība par viņa pārziņā esošajiem darījumiem un ar tiem saistītajiem riskiem;
- risku limitu sistēma un stingra kontrole ir būtiski risku pārvaldības elementi. Risku līmeņa un noteikto limitu ievērošanas operatīvu kontroli nodrošina strukturēta risku limitu sistēma, kas aptver visus būtiskos risku veidus.

Koncerna risku vadības mērķis ir panākt Koncerna mērķu sasniegšanu, veiksmīgu attīstību, ilgtermiņa finanšu stabilitāti un Koncerna aizsardzību pret neatklātiem riskiem. Banka ir iecēlusi Risku direktoru (CRO), kas ir Bankas valdes loceklis un kura pienākumos nav iekļauti pienākumi, kas saistīti ar kontrolējamās darbības veikšanu. Risku direktoram ir nodrošināta tiešā pieeja Bankas padomei. Bankā ir izveidota padomes pakļautībā esošā Riska komiteja, kuras uzdevums ir sniegt atbalstu Bankas padomei Koncerna risku pārvaldības sistēmas uzraudzībā. Bankas padomes izveidotā Riska komiteja sniedz ieteikumus Bankas valdei risku pārvaldības sistēmas uzlabošanai. Risku pārvaldību Koncernā koordinē neatkarīga un ar klientu apkalpošanu nesaistīta struktūrvienība – Risku direkcija.

Nozīmīgākie riski, kuriem Koncerns, veicot uzņēmējdarbību, ir pakļauts, ir kredītrisks, tirgus risks, procentu likmju risks, likviditātes risks, valūtas risks un operacionālais risks. Šo risku pārvaldības nolūkos Koncerns ir apstiprinājis attiecīgās risku pārvaldības politikas un citus iekšējos tiesību aktus, kas nosaka risku pārvaldības pamatprincipus un procesus, struktūrvienību funkcijas un atbildības, risku ierobežojošos limitus, kā arī kontroli un ziņošanas sistēmu. Bankas padome apstiprina risku pārvaldības politikas un nodrošina risku pārvaldības sistēmas efektivitātes kontroli. Bankas valde un CRO nodrošina risku pārvaldības politiku ieviešanu un iekšējo tiesību aktu izstrādi, kas reglamentē katra nozīmīgākā riska pārvaldību Koncernā. Nozīmīgu un sarežģītu riska darījumu izvērtēšanas un uzraudzības nolūkā Bankas valde izveido risku komitejas. To sastāvā tiek iekļauti Koncerna darbinieki no dažādām struktūrvienībām ar mērķi nodrošināt līdzsvaru starp riskus kontrolējošām un uzraugošām un uz biznesu orientētām struktūrvienībām.

Koncerns pastāvīgi vērtē un kontrolē riskus – gan katru atsevišķi pēc riska veida, gan veicot visaptverošo novērtējumu iekšējā kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā (ICAAP). Katrs Koncernā dalībnieks ir atbildīgs par risku kontroli un vadīšanu. Katrs Koncerna darbinieks ir atbildīgs par Koncerna iekšējos tiesību aktos noteikto prasību ievērošanu savā darbā.

Risku pārvaldības process ietver šādus elementus: risku identificēšana, risku novērtēšana un lēmumu pieņemšana, risku vadīšana un kontrole, risku pārraudzīšana un ziņošana. Koncerns regulāri, bet ne retāk kā reizi gadā, identificē un apraksta savai darbībai piemītošo nozīmīgāko risku veidus, izvērtējot, kādi riski var nelabvēlīgi ietekmēt tā darbības mērķu un plānoto finanšu rezultātu sasniegšanu. Nozīmīgāko risku veidu identificēšanai tiek izmantoti kvantitatīvie un kvalitatīvie kritēriji, bet procesa rezultāti tiek dokumentēti. Visiem identificētajiem nozīmīgāko risku veidiem tiek noteikti to pārvaldīšanas mērķi un riska apetīte, kā arī tiek nodrošināta atbilstošu risku pārvaldību reglamentējošo iekšējo tiesību aktu izstrāde, kuros nosaka risku identificēšanas un novērtēšanas metodes, piemērotas risku ierobežošanas un kontroles procedūras, piemēram, kvantitatīvus ierobežojumus un limitus vai kontroles pasākumus, kuri mazina kvantitatīvi nenosakāmus riskus, riska apetīti, kārtību, kādā Koncerna pārvaldes institūcijas saņem informāciju par riskiem, to apmēru un tendencēm, kā arī citu lēmumu pieņemšanai nepieciešamo informāciju, risku pārvaldības politiku un kontroles procedūru, tai skaitā noteikto ierobežojumu un limitu ievērošanas kontroles kārtību, pienākumu, pilnvaru un atbildību sadalījumu.

Risku novērtēšana un lēmumu pieņemšana ietver risku novērtēšanas metodoloģijas izvēli, apstiprināšanu un dokumentēšanu, regulāru risku vērtēšanu, risku ierobežojošas un kontrolējošas sistēmas izveidošanu un vēlamā risku līmeņa noteikšanu šīs sistēmas ietvaros, lēmumu pieņemšanu par risku uzņemšanos. Risku novērtēšana paredz katra identificētā riska avota kvalitatīvas vai kvantitatīvas ietekmes noteikšanu, izmantojot vispārpieņemtu metodoloģiju, kas tiek atbilstoši dokumentēta. Par ikvienu identificēto un novērtēto risku Koncernā tiek pieņemts lēmums, vai Koncerns šādu risku akceptē vai arī veic nepieciešamos šī riska ierobežošanas pasākumus, vai arī pārtrauc veikt ar šo risku saistīto darbību. Koncerns neuzņemas riskus, kuru ietekme pārsniedz noteikto riska

apetīti katram attiecīgajam riska veidam neatkarīgi no ekonomiskā ieguvuma, kāds varētu izrietēt no šāda riska uzņemšanās.

Risku vadīšana un kontrole ietver Koncernā noteiktā pieņemamā riska līmeņa ievērošanu, tajā skaitā riska līmeņa ierobežojošo limitu ievērošanu. Pārraudzīšana un ziņošana ietver regulāru esošā riska līmeņa izvērtēšanu attiecībā pret vēlamu, tendenču analīzi, regulāru pārskatu iesniegšanu attiecīgajiem struktūrvienību vadītājiem, Bankas valdei un padomei.

Risku pārvaldības neatņemama sastāvdaļa ir risku stresa testēšana. Stresa testēšanas process nodrošina regulāru Koncerna esošajai un plānotajai darbībai raksturīgo risku identificēšanu un novērtēšanu, kā arī dažādu ārkārtēju un nelabvēlīgu notikumu ietekmes uz Koncernu izvērtēšanu, lai atbildīgajiem Koncerna darbiniekiem sniegtu atbalstu vadības lēmumu pieņemšanā dažādos vadības līmeņos (piemēram, stratēģiskā plānošanā, riska apetītes noteikšanā un koriģēšanā, kapitāla plānošanā, likviditātes vadībā).

Koncerna leikšējā audita daļa regulāri pārbauda risku politiku un citu iekšējo tiesību aktu īstenošanas gaitu, kā arī sniedz ieteikumus risku pārvaldības sistēmas uzlabošanai.

KAPITĀLA PIETIEKAMĪBAS RĀDĪTĀJA APRĒKINS

Kapitāla pietiekamības rādītāji ir aprēķināti atbilstoši esošajiem globālajiem banku kapitāla pietiekamības standartiem (Bāzele III standarts) kā tos ir ieviesusi Eiropas Savienība ar Regulu (ES) 575/2013 un Direktīvu 2013/36/E, kā arī atbilstoši uzraudzības iestāžu rekomendācijām un noteiktajam citos saistošos normatīvajos aktos.

Kapitāla pietiekamības rādītājs atspoguļo Koncerna kapitāla resursu pietiekamību kredītrisku, tirgus risku, operacionālo risku un citu specifisku risku, kas rodas galvenokārt no aktīviem un ārpusbilances ekspozīcijām, segšanai. Noteikumi nosaka, ka kredītiestāžu pašu kapitāla attiecībā pret riska svērtajiem aktīviem jābūt vismaz 8.0%. Noteikumi arī nosaka minimālo pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītāju 4.5% apmērā un minimālo pirmā līmeņa kapitāla rādītāju 6.0% apmērā.

„Kopējā SREP kapitāla prasība” (TSCR) paredz palielinātu kapitāla prasību, lai segtu papildu riskus, kas nav iekļauti Regulā (ES) 575/2013. TSCR tiek noteikts uzraudzības novērtēšanas procesā (SREP), kuru veic nacionālā uzraudzības iestāde. Nacionālā uzraudzības iestāde nosaka TSCR katram riskam, izmantojot uzraudzības spriedumu, uzraudzības salīdzinājumu iznākumus, ICAAP aprēķinus un citus svarīgus ievades datus. Papildus otrā pīlāra kapitāla prasību uzraudzības iestāde atkārtoti izvērtē ik gadu. Pārskata perioda beigās, balstoties uz uzraudzības iestāžu vērtējumu, Koncernam un Bankai tika noteikta papildu kapitāla prasība 2.50% apmērā, lai segtu otrā pīlāra riskus. Tādēļ, pārskata perioda beigās Citadelei konsolidētajā līmenī ir pienākums vienmēr izpildīt kopējo SREP kapitāla prasību (TSCR) 10.5% līmenī (kas iekļauj otrā pīlāra papildus kapitāla prasību 2.5% apmērā, no kuras minimums 56.25% jāsedz ar pirmā līmeņa pamata kapitālu (CET1) un minimums 75% ar pirmā līmeņa kapitālu).

Otrā pīlāra rekomendācijas (P2G) kapitāla prasība ir bankai individuāli noteikta prasība, ko ECB sagaida ka banka uzturēs papildus obligātajam kapitāla prasībām. Šī prasība kalpo kā buferis, lai izturētu stresu. Otrā pīlāra rekomendācijas (P2G) kapitāla prasība tiek noteikta uzraudzības novērtēšanas procesa (SREP) ietvaros un Citadelei uz perioda beigām ir 1.5%. Atšķirībā no otrā pīlāra papildu kapitāla prasības, otrā pīlāra rekomendācijas (P2R) kapitāla prasība nav juridiski obligāta.

Papildus minimālajam kapitāla pietiekamības rādītājam un otrā pīlāra kapitāla prasībai (TSCR) Koncernam un Bankai ir jāizpilda kapitāla rezervju prasības. Kapitāla rezervju prasības ir jāizpilda ar pirmā līmeņa pamata kapitālu. Koncernam un Bankai ir piemērojama 2.5% kapitāla saglabāšanas rezerve, kas ierobežo dividendu izmaksu un atsevišķu pirmā līmeņa kapitāla instrumentu atpirkšanu, ja tas pārsniedz šo sliekšni.

Uzraudzības iestādes ir identificējušas Citadelī kā „citu sistēmiski nozīmīgu finanšu iestādi” (C-SNI). Uzraudzības iestāžu Bankai un Koncernam noteiktā C-SNI kapitāla rezerves prasība uz perioda beigām ir 1.5%. No 2023. gada 1. janvāra noteiktā C-SNI kapitāla rezerves prasība palielināsies līdz 1.75%.

Pretcikliskās kapitāla rezerves normas tiek aprēķinātas katrā bilances datumā, balstoties uz faktisko riska darījumu ģeogrāfisko reģionu dalījumu. Reaģējot uz Covid-19 notikumiem vairumā Eiropas valstu pretcikliskā kapitāla rezerves prasība tika samazināta līdz 0%. Tāpēc, ņemot vērā Koncerna ekspozīciju reģionālo sadalījumu, Koncerna faktiskā pretcikliskās kapitāla rezerves prasība samazinājās līdz gandrīz 0%. Kopš tā brīža, atsevišķas valstis ir paziņojušas par plānotiem nākotnes pretcikliskās kapitāla rezerves normas palielinājumiem, kas pēc noteikta perioda, sāks stāties spēkā vēlāk 2022.gadā.

Koncerns un Banka atbilstoši regulas (EU) 2019/630 prasībām piemēro regulatīvo uzkrājumu minimālā seguma prasības šaubīgajām ekspozīcijām. Regulatīvo uzkrājumu minimālā seguma prasības šaubīgajām ekspozīcijām tiek aprēķinātas, balstoties uz matemātiski vienkāršotu “kalendāra” metodi, ievērojot principu – jo ilgāk ekspozīcija ir šaubīga, jo zemāka varbūtība, ka visa ekspozīcijas vērtība tiks atgūta. Līdz ar to, ekspozīcijas daļa, kurai ir jābūt segtai ar uzkrājumiem un citiem vērtības samazinājumiem, palielinās laika gaitā atbilstoši noteiktam regulatīvajam grafikam. Nepietiekams uzkrājumu segums šaubīgajām ekspozīcijām ir atskaitāms no regulatīvā kapitāla. Ņemot vērā Koncerna uzkrājumu veidošanas politiku un portfeļa struktūru, regulatīvo uzkrājumu veidošanas noteikumiem ir bijusi nebūtiska ietekme uz Koncerna kapitāla pietiekamības pozīciju.

Bankai ir jāizpilda likumdošanā noteiktās prasības gan attiecībā uz Koncernu, gan pašu Banku atsevišķi. Pārskata perioda beigās Bankai un Koncernam ir pietiekams kapitāls, lai izpildītu kapitāla pietiekamības prasības. Koncerna un Bankas ilgtermiņa kapitāla pozīcija uzraudzības vajadzībām tiek plānota un pārvaldīta saskaņā ar gaidāmajām nākotnes uzraudzības prasībām.

Koncerna minimālās kapitāla prasības

	Pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītājs	Pirmā līmeņa kapitāla rādītājs	Kapitāla pietiekamības rādītājs
Pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītājs	4.50%	4.50%	4.50%
Papildu pirmā līmeņa rādītājs	-	1.50%	1.50%
Papildu kopējā kapitāla rādītājs	-	-	2.00%
Otrā pīlāra papildu kapitāla prasība (uzraudzības iestādes individuāli noteikts SREP ietvaros, P2R)	1.41%	1.88%	2.50%
Kapitāla rezervju prasības:			
Kapitāla saglabāšanas rezerve	2.50%	2.50%	2.50%
C-SNI kapitāla rezerve	1.50%	1.50%	1.50%
Pretcikliskā kapitāla rezerve	0.00%	0.00%	0.00%
Kapitāla prasība	9.91%	11.88%	14.50%
Otrā pīlāra rekomendācija (P2G)	1.50%	1.50%	1.50%
Juridiski neobligāta kapitāla prasība piemērojot otrā pīlāra rekomendāciju	11.41%	13.38%	16.00%

Kapitāla pietiekamības rādītājs (neiekļaujot nerevidēto peļņu par periodu)

	Tūkst. eiro	
	30/09/2022 Koncerns	31/12/2021 Koncerns
Pirmā līmeņa pamata kapitāls		
Apmaksātie kapitāla instrumenti un akciju emisiju uzcenojums	157,702	157,127
Nesadalītā peļņa	230,954	230,786
Likumā noteikti atskaitījumi	(19,950)	(8,255)
Citas kapitāla komponentes, atskaitījumi un pārejas perioda korekcijas, neto	3,897	9,634
Otrā līmeņa kapitāls		
Pakārtoto saistību attiecināmā daļa	60,000	60,000
Pašu līdzekļi kopā	432,603	449,292
Riska darījumu riska svērtā vērtība kredītriskam, darījuma partnera kredītriskam un atgūstamās vērtības samazinājuma riskam	2,347,752	2,164,268
Riska darījumu vērtība pozīcijas riskam, ārvalstu valūtas riskam un preču riskam	2,444	10,916
Operacionālā riska kopējā riska darījumu vērtība	206,624	206,624
Kredīta vērtības korekcijas kopējā riska darījumu vērtība	2,456	4,592
Kopējā riska darījumu vērtība	2,559,276	2,386,400
Pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītājs	14.6%	16.3%
Kapitāla pietiekamības rādītājs	16.9%	18.8%

Pārejas perioda normas, kas piemērotas 2022. gada 30. septembrī

Aprēķinot kapitāla pietiekamības rādītāju atbilstoši ES un uzraudzības iestāžu prasībām, atļauts piemērot pārejas normas. Rādītājs, kas aprēķināts, piemērojot pārejas perioda normas, tiek izmantots, lai noteiktu kapitāla pietiekamības prasību izpildi. Caurskatāmības nolūkā tiek uzrādīts arī pilnībā ieviestais kapitāla pietiekamības rādītājs (t.i., neskaitot pārejas korekcijas). Sagaidāms, ka 2022.gada beigās beidzoties pārejas periodam, kapitāla pietiekamības rādītājs, kas aprēķināts, piemērojot pārejas perioda normas, kļūs vienāds ar pilnībā ieviesto kapitāla pietiekamības rādītāju.

Lielākā daļa no pārejas perioda normām, ja tās tiek piemērotas, atļauj atvieglotu pieeju specifisku kapitāla komponentu vai riska ekspozīciju uzrādīšanā, tādējādi nedaudz uzlabojot kapitāla pietiekamības rādītāju. Pārejas perioda normu piemērošana parasti ir brīva izvēle. Lēmums piemērot pārejas perioda normu tiek pieņemts, izvērtējot sagaidāmās pozitīvās ietekmes apjomu attiecībā pret resursiem, kādi nepieciešami, lai veiktu sistēmu izstrādi un procesu izveidi pārejas perioda normas ieviešanai.

Pārejas perioda normas, kuras Koncerns un Banka ir piemērojuši pārskata perioda beigu kapitāla pietiekamības rādītāja aprēķinā:

Regula (ES) 2017/2395, kas kapitāla pietiekamības rādītāja aprēķinā atļauj noteiktu daļu no 9. SFPS ieviešanas ietekmes amortizēt piecu gadu laikā (sākot no 2018. gada).

Pārējās pagaidu pārejas perioda normas, kuru piemērošanai Koncerns un Banka kvalificējas, uz perioda beigām nav piemērotas un šobrīd ir izvērtēšanas fāzē, ieviešanas fāzē vai ir izņemts tās neievieš.

Pilnībā ieviestais (t.i., nepiemērojot pārejas normas) kapitāla pietiekamības rādītājs (neiekļaujot nerevidēto peļņu par periodu)

	Tūkst. eiro	
	30/09/2022	31/12/2021
	Koncerns	Koncerns
Pirmā līmeņa pamata kapitāls, pilnībā ieviests	371,140	386,366
Otrā līmeņa kapitāls	60,000	60,000
Pašu līdzekļi kopā, pilnībā ieviests	431,140	446,366
Kopējā riska darījumu vērtība, pilnībā ieviests	2,558,108	2,383,981
Pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītājs, pilnībā ieviests	14.5%	16.2%
Kapitāla pietiekamības rādītājs, pilnībā ieviests	16.9%	18.7%

PAŠU KAPITĀLS

AS „Citadele banka” ir divu veidu instrumenti, kas iekļauti kapitālā uzraudzības vajadzībām – parastās akcijas un emitētās pakārtotās subordinētās parādzīmes. Papildus informāciju par bankas parādzīmju turētājiem un akcionāriem pieejama jaunākajā gada pārskatā.

EU KM1 — Galveno rādītāju veidne

	a	b	c	d	e
	30/09/2022	30/06/2022	31/03/2022	31/12/2021	30/09/2021
Pieļaujama pašu kapitāls (summas)					
1 Pirmā līmeņa pamata kapitāls (CET1)	372,603	377,920	382,189	389,292	368,162
2 Pirmā līmeņa kapitāls	372,603	377,920	382,189	389,292	368,162
3 Kopējais kapitāls	432,603	437,920	442,189	449,292	428,162
Riska darījumu riska svērtās vērtības					
4 Kopējā riska darījumu vērtība	2,559,276	2,544,564	2,423,670	2,386,400	2,315,769
Kapitāla rādītāji (kā procentuāla attiecība pret riska darījumu riska svērtās vērtības)					
5 Pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītājs (%)	14.6%	14.9%	15.8%	16.3%	15.9%
6 Pirmā līmeņa kapitāla rādītājs (%)	14.6%	14.9%	15.8%	16.3%	15.9%
7 Kopējais kapitāla rādītājs (%)	16.9%	17.2%	18.2%	18.8%	18.5%
Pašu kapitāla papildu prasības risku novēršanai (izņemot pārmērīgas sviras risku) (kā procentuāla attiecība pret riska darījumu riska svērtās vērtības)					
EU 7a Pašu kapitāla papildu prasības risku novēršanai (izņemot pārmērīgas sviras risku) (%)	2.5%	2.5%	2.5%	2.3%	2.3%
EU 7b tostarp: ko veido pirmā līmeņa pamata kapitāls (procentpunkti)	1.4%	1.4%	1.4%	1.3%	1.3%
EU 7c tostarp: ko veido pirmā līmeņa kapitāls (procentpunkti)	1.9%	1.9%	1.9%	1.7%	1.7%
EU 7d Kopējās SREP pašu kapitāla prasības (%)	10.5%	10.5%	10.5%	10.3%	10.3%
Apvienoto rezervju un kopējā kapitāla prasība (kā procentuāla attiecība pret riska darījumu riska svērtās vērtības)					
8 Kapitāla saglabāšanas rezerves (%)	2.5%	2.5%	2.5%	2.5%	2.5%
EU 8a Saglabāšanas rezerves saistībā ar dalībvalsts līmenī konstatēto makroprudenciālo vai sistēmisko risku (%)	-	-	-	-	-
9 Iestādes specifiskās pretcikliskās kapitāla rezerves (%)	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
EU 9a Sistēmiskā riska rezerves (%)	-	-	-	-	-
10 Globālas sistēmiski nozīmīgas iestādes rezerves (%)	-	-	-	-	-
EU 10a Citas sistēmiski nozīmīgas iestādes rezerves (%)	1.5%	1.5%	1.5%	1.5%	1.5%
11 Apvienoto rezervju prasība (%)	4%	4%	4%	4%	4%
EU 11a Vispārējās kapitāla prasības (%)	14.5%	14.5%	14.5%	14.3%	14.3%
12 Pirmā līmeņa pamata kapitāls, kas pieejams pēc kopējo SREP pašu kapitāla prasību izpildes (%)	6.4%	6.7%	7.7%	8.5%	8.2%
Sviras rādītājs					
13 Kopējās riska darījumu vērtības mērs	5,203,988	5,129,303	5,141,487	5,132,808	4,975,079
14 Sviras rādītājs (%)	7.2%	7.4%	7.4%	7.6%	7.4%
Pašu kapitāla papildu prasības pārmērīgas sviras riska novēršanai (kā procentuāla attiecība pret riska darījumu riska svērtās vērtības)					
EU 14a Pašu kapitāla papildu prasības pārmērīgas sviras riska novēršanai (%)	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
EU 14b tostarp: ko veido pirmā līmeņa pamata kapitāls (procentpunkti)	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
EU 14c Kopējās SREP sviras rādītāja prasības (%)	3.0%	3.0%	3.0%	3.0%	3.0%
Sviras rādītāja rezerves un vispārējā sviras rādītāja prasība (kā procentuāla attiecība pret riska darījumu riska svērtās vērtības)					
EU 14d Sviras rādītāja rezervju prasība (%)	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
EU 14e Vispārējā sviras rādītāja prasība (%)	3.0%	3.0%	3.0%	3.0%	3.0%

	Likviditātes seguma rādītājs					
15	Kopējie augstas kvalitātes likvidie aktīvi (AKLA) (svērtā vērtība — vidējais rādītājs)	1,135,324	1,169,319	1,211,800	1,237,033	1,209,409
EU 16a	Izejošās naudas plūsmas — kopējā svērtā vērtība	654,770	665,604	672,942	674,461	702,655
EU 16b	Ienākošās naudas plūsmas — kopējā svērtā vērtība	52,268	59,611	64,729	70,433	80,767
16	Kopējās neto izejošās naudas plūsmas (korigētā vērtība)	602,502	605,993	608,213	604,028	621,888
17	Likviditātes seguma koeficients (%)	188%	193%	199%	205%	195%
	Neto stabila finansējuma rādītājs					
18	Kopējais pieejamais stabils finansējums	3,835,856	3,781,872	3,771,886	3,872,201	3,838,052
19	Kopējais vajadzīgais stabils finansējums	2,909,299	2,826,367	2,123,712	2,849,583	2,804,776
20	NSFR rādītājs (%)	132%	134%	178%	136%	137%

EU 2017/2395, IFRS 9-FL: iestāžu pašu līdzekļu, pašu kapitāla un sviras rādītāja salīdzināšana, ja tiek piemēroti SFPS9 vai analogo paredzamo kredītzaudējumu pārejas pasākumi un ja tie netiek piemēroti

	30/09/2022	30/06/2022	31/03/2022	31/12/2021	30/09/2021
Pieejamais kapitāls (summas)					
1 Pirmā līmeņa pamata kapitāla (CET1) rādītājs	372,603	377,920	382,189	389,292	368,162
2 Pirmā līmeņa pamata kapitāls (CET1), ja SFPS9 vai analogo paredzamo kredītzaudējumu pārejas pasākumi nebūtu piemēroti	371,140	376,457	380,726	386,366	365,236
3 Pirmā līmeņa kapitāls	372,603	377,920	382,189	389,292	368,162
4 Pirmā līmeņa kapitāls, ja SFPS9 vai analogo paredzamo kredītzaudējumu pārejas pasākumi nebūtu piemēroti	371,140	376,457	380,726	386,366	365,236
5 Kopējais kapitāls	432,603	437,920	442,189	449,292	428,162
6 Kopējais kapitāls, ja SFPS9 vai analogo paredzamo kredītzaudējumu pārejas pasākumi nebūtu piemēroti	431,140	436,457	440,726	446,366	425,236
Riska svērtie aktīvi (summas)					
7 Kopējie riska svērtie aktīvi	2,559,276	2,536,808	2,423,264	2,386,400	2,315,769
8 Kopējie riska svērtie aktīvi, ja SFPS9 vai analogo paredzamo kredītzaudējumu pārejas pasākumi nebūtu piemēroti	2,558,108	2,535,642	2,422,069	2,383,981	2,313,344
Kapitāla rādītāji					
9 Pirmā līmeņa pamata kapitāls (kas izteikts procentos no riska darījumu vērtības)	14.6%	14.9%	15.8%	16.3%	15.9%
10 Pirmā līmeņa pamata kapitāls (kas izteikts procentos no riska darījumu vērtības), ja SFPS9 vai analogo paredzamo kredītzaudējumu pārejas pasākumi nebūtu piemēroti	14.5%	14.8%	15.7%	16.2%	15.8%
11 Pirmā līmeņa kapitāls (kas izteikts procentos no riska darījumu vērtības)	14.6%	14.9%	15.8%	16.3%	15.9%
12 Pirmā līmeņa kapitāls (kas izteikts procentos no riska darījumu vērtības), ja SFPS9 vai analogo paredzamo kredītzaudējumu pārejas pasākumi nebūtu piemēroti	14.5%	14.8%	15.7%	16.2%	15.8%
13 Kopējais kapitāls (kas izteikts procentos no riska darījumu vērtības)	16.9%	17.3%	18.2%	18.8%	18.5%
14 Kopējais kapitāls (kas izteikts procentos no riska darījumu vērtības), ja SFPS9 vai analogo paredzamo kredītzaudējumu pārejas pasākumi nebūtu piemēroti	16.9%	17.2%	18.2%	18.7%	18.4%
Sviras rādītājs					
15 Sviras rādītāja kopējais riska darījumu vērtību mērs	5,203,988	5,129,303	5,140,820	5,129,628	4,975,079
16 Sviras rādītājs	7.2%	7.4%	7.4%	7.6%	7.4%
17 Sviras rādītājs, ja SFPS9 vai analogo paredzamo kredītzaudējumu pārejas pasākumi nebūtu piemēroti	7.1%	7.3%	7.4%	7.5%	7.3%

EU OV1 — Pārskats par kopējām riska darījumu vērtībām

	Kopējās riska darījumu vērtības (TREA)		Kopējās pašu kapitāla prasības
	30/09/2022	31/12/2021	30/09/2022
1 Kredītrisks (izņemot CCR)	2,337,624	2,145,262	187,010
2 Tostarp standartizētā pieeja	2,337,624	2,145,262	187,010
3 Tostarp fondu IRB (F-IRB) pieeja	-	-	-
4 Tostarp grupēšanas pieeja	-	-	-
EU 4a Tostarp kapitāla vērtspapīri saskaņā ar vienkāršoto riska pakāpju pieeju	-	-	-
5 Tostarp attīstītā IRB (A-IRB) pieeja	-	-	-
6 Darījuma partnera kredītrisks — CCR	12,584	23,598	1,007
7 Tostarp standartizētā pieeja	-	-	-
8 Tostarp iekšējo modeļu metode (IMM)	-	-	-
EU 8a Tostarp riska darījumi ar CCP	-	-	-
EU 8b Tostarp kredīta vērtības korekcija — CVA	2,456	4,592	196
9 Tostarp cits CCR	10,128	19,006	810
15 Norēķinu risks	-	-	-
16 Vērtspapīrošanas riska darījumi netirdzniecības portfeli (pēc maksimālās robežvērtības piemērošanas)	-	-	-
17 Tostarp SEC-IRBA pieeja	-	-	-
18 Tostarp SEC-ERBA (ieskaitot IAA)	-	-	-
19 Tostarp SEC-SA pieeja	-	-	-
EU 19a Tostarp 1250 % / atskaitījums	-	-	-

20	Pozīcijas risks, ārvalstu valūtas risks un preču risks (tirgus risks)	2,444	10,916	195
21	<i>Tostarp standartizētā pieeja</i>	2,444	10,916	195
22	<i>Tostarp IMA</i>	-	-	-
EU 22a	Lieli riska darījumi	-	-	-
23	Operacionālais risks	206,624	206,624	16,530
EU 23a	<i>Tostarp pamatrādītāja pieeja</i>	-	-	-
EU 23b	<i>Tostarp standartizētā pieeja</i>	206,624	206,624	16,530
EU 23c	<i>Tostarp attīstītās mērišanas pieeja</i>	-	-	-
24	Summas, kas nepārsniedz atskaitījumu sliekšņus (piemērojot 250 % riska pakāpi)	-	-	-
29	Kopā	2,559,276	2,386,400	204,742

KREDĪTRISKS UN KREDĪTRISKA MAZINĀŠANA (CRM)

Kredītrisks ir iespēja ciest zaudējumus, ja klients nepildīs līgumā noteiktās saistības. Koncerns ir pakļauts kredītriskam tā kredītēšanas un investīciju darbību ietvaros, nodrošinot naudas pārvedumus, kā arī izsniedzot garantijas trešajām pusēm un uzņemoties citas ārpusbilances saistības pret trešajām pusēm. Kredītrisku pārvalda saskaņā ar Kredītriska vadības politiku. Kredītriska vadības mērķis ir panākt diversificētu aktīvu portfeli, kas rada peļņu atbilstoši uzņemtajam riska līmenim.

Kredītriska pārvaldības pamats ir adekvāta kredītriska novērtēšana un lēmumu pieņemšana. Nozīmīgu risku gadījumā kredītriska analīze veic neatkarīga un ar klientu apkalpošanu nesaistīta Risku direkcijas struktūrvienība. Kredītriska analīze sastāv no klienta kredītspējas novērtēšanas un piedāvātā nodrošinājuma kvalitātes un tā likviditātes izvērtēšanas. Juridisku personu kredītspējas analīze ietver tautsaimniecības nozares, uzņēmuma, tā kredītvēstures un pašreizējā un prognozētā finanšu stāvokļa analīzi. Fizisku personu kredītspējas analīze ietver klienta kredītvēstures analīzi, klienta ieņēmumu, ieņēmumu attiecības pret kopējām saistībām analīzi un sociālu un demogrāfisku faktoru analīzi. Nozīmīgu risku gadījumā lēmumu par kredīta piešķiršanu vai izmaiņām kredīta noteikumos pieņem Kredītu komiteja un apstiprina Bankas valde.

Iegādājoties komercsabiedrību parāda vērtspapīrus, Koncerns izvērtē tādus faktoros kā emitenta biznesa profils un maksātspēja, ņemot vērā starptautisko reitingu aģentūru piešķirtus reitingus un uz tirgus datiem balstītus rādītājus. Valstu parādzīmes tiek izvērtētas līdzīgi, bet ar uzsvaru uz citiem būtiskiem faktoriem, kas iekļauj valsts ekonomisko stāvokli, iestāžu kapacitāti, valdības finanšu spējas, politiskos riskus un citus svarīgus faktoros.

Pēc tam, kad ir izsniegts kredīts vai iegādāti fiksēta ienākuma vērtspapīri, klienta finanšu stāvokli un emitenta risku rādītājus, piemēram, izmaiņas kredītreitingā, regulāri uzrauga, lai savlaicīgi konstatētu kredīta kvalitātes pasliktināšanos. Kredītu uzraudzības procesa ietvaros tiek uzraudzīti debitora finanšu rezultāti, finanšu stāvoklis un naudas plūsmas, kredīta atmaksas disciplīna, kā arī novērtēta nodrošinājuma kvalitāte.

Koncernā regulāri tiek veikta kredītportfeļa un vērtspapīru portfeļa analīze ar mērķi novērtēt portfeļa struktūru, kvalitāti un koncentrāciju, kā arī izvērtēt portfeļa attīstības tendences un kontrolēt kredītriska līmeni. Koncerns veic pasākumus kredītriska koncentrācijas ierobežošanai, diversificējot portfeli un nosakot kredītrisku ierobežojošos limitus. Kredītriska ierobežošanai Koncernā ir noteikti limiti riska darījumu apmēram ar vienu klientu, emitentu, kontrahentu un savstarpēji saistītu klientu grupu, konkrētai emitentu, kontrahentu riska klasei, konkrētām valsts/sectoru kombinācijām, liela apmēra riska darījumiem, ar Koncernu saistītām personām, vienai tautsaimniecības nozarei, atsevišķiem klientu veidiem, atsevišķiem darījumu veidiem un atsevišķiem nodrošinājuma veidiem. Kredītrisku ierobežojošo limitu ieviešanas kontroli, kredītriska identifikāciju, pārraudzību un ziņošanu veic Risku direkcija.

Papildus kredītriskam, kas raksturīgs Koncerna kredītportfelim un fiksēta ienākuma vērtspapīru portfelim, Koncerns ir pakļauts arī kredītriskam saistībā ar attiecībām ar citām kredītiestādēm, kuras tas uztur, lai varētu ātri un efektīvi izpildīt klientu darījumus. Ekspozīcijas ar komercbankām un brokeru sabiedrībām Koncerns pārvalda, regulāri uzraugot šo iestāžu kredītreitingu, veicot to kredītriska profila padziļinātu izpēti un uzraugot individuālo ekspozīciju limitus, ko katram kontrahentam ir noteikusi Finanšu tirgu un kontrahentu risku komiteja (turpmāk tekstā – FTKRK). Koncerna ekspozīcijas ar partneriem, kas piedalās darījumos ar atvasinātiem finanšu instrumentiem, ir saistītas ar Koncerna darbībām likviditātes riska un kredītriska pārvaldības jomā. Koncerns izmanto atvasināto instrumentu īstermiņa kontraktus, kas nav pakļauti būtiskam kontrahentu riskam.

DARĪJUMA PARTNERA KREDĪTRISKS

Darījuma partnera kredītrisks ir finansiālo zaudējumu iespējamība, darījuma partnerim nespējot pildīt saistības pret Koncernu. Koncernam darījuma partnera kredītrisks rodas galvenokārt darījumos ar valūtas atvasinātajiem finanšu instrumentiem. Koncerns izmanto tirgus vērtības metodi darījuma partnera kredītriska aprēķināšanai.

SVIRAS RĀDĪTĀJS

Sviras rādītājs ir aprēķināts, dalot pirmā līmeņa kapitālu ar kopējo ekspozīcijas mēru. Tā minimālais apjoms ir 3%. Ekspozīcijas mērā ir ietverti gan riska nesvērti bilances posteņi, gan ārpusbilances posteņi, kas aprēķināti saskaņā ar kapitāla prasību regulu. Sviras rādītājs un uz risku balstītais kapitāla pietiekamības rādītājs papildina viens otru. Sviras rādītājs nosaka minimālo kapitāla attiecību pret kopējo ekspozīciju, savukārt uz riska svērtajiem aktīviem balstītais kapitāla pietiekamības rādītājs ierobežo banku riska uzņemšanos.

TIRGUS RISKS

Tirgus risks ir iespēja ciest zaudējumus bilances un ārpusbilances posteņu pārvērtēšanas dēļ, kas saistīta ar finanšu instrumentu tirgus cenas izmaiņām valūtas kursu, procentu likmju izmaiņu un citu faktoru ietekmē.

Finanšu instrumentu pozīcijas riska novērtēšanu un lēmumu par limitiem pieņemšanu Koncernā veic Grupas ieguldījumu komiteja (GIK). GIK lēmumus apstiprina Bankas valde. Tirgus riska pārvaldību veic tās Bankas biznesa vienības un Bankas meitas uzņēmumi, kuriem ir tiesības uzņemties tirgus risku atbilstoši noteiktajiem limitiem un attiecīgā portfeļa ieguldījumu ierobežojumiem. Tirgus riska mērīšanu un uzņemto pozīciju novērtēšanu, kā arī pārraudzību un ziņošanu veic Risku direkcija.

Tirgus riska pārvaldīšanai Koncerns katram būtiskam portfeļu veidam izstrādā investīciju vadlīnijas, kas cita starpā ierobežo jūtību pret procentu likmju izmaiņām, investīciju termiņu un kredītriska kvalitātes profilu, kā arī nosakot individuālus ierobežojumus

emitentiem un finanšu instrumentiem, kas nodrošina, ka ierobežojuma apmēri ir cieši saistīti ar riska novērtējuma rezultātiem. Lielu uzmanību Koncerns pievērš koncentrācijas riskam, nosakot riska svērto ekspozīciju limitus katrai valsts un sektora kombinācijai saskaņā ar iekšēji noteikto kārtību. Pozīcijas riska novērtēšanai Koncernā tiek izmantota jutīguma un scenāriju analīze, kuras mērķis ir identificēt un kvantificēt dažādu nelabvēlīgu notikumu ietekmi uz Koncernu atbilstoši portfeļa ģeogrāfiskam, sektoru un kredītreitingu profilam.

Ieguldījumi akcijās, kas nav iekļautas tirdzniecības portfeli

Neviens no Koncerna ieguldījumiem akcijās nav iekļauts tirdzniecības portfeli. Informāciju par Koncerna ieguldījumiem akcijās, tajā skaitā, uzskaites vērtību, piemērotās novērtēšanas metodes, patiesās vērtības hierarhijas līmeni un patieso vērtību ir iespējams atrast AS „Citadele banka” jaunākajā finanšu pārskatā, kas ir pieejams www.cblgroup.lv.

Konsolidācijas grupā uzraudzības vajadzībām meitas sabiedrība AAS „CBL Life” netiek konsolidēta. Koncerna ieguldījums šīs sabiedrības kapitālā 4,269 tūkst. eiro apmērā ir uzskaitīts iegādes vērtībā un netiek pārvērtēts.

Valūtas risks

Valūtas risks ir saistīts ar zaudējumiem, kas rodas valūtas kursu svārstību rezultātā.

Valūtas riska pārvaldīšana Koncernā tiek īstenota saskaņā ar Valūtas riska pārvaldības politiku. Valūtas riska novērtēšanu un lēmumu pieņemšanu šajā jomā Koncernā veic FTKRK. FTKRK lēmumus apstiprina Bankas valde. FTKRK nosaka pieņemamo valūtas riska līmeni un iekšējos limitus, kā arī uzrauga limitu ievērošanu.

Valūtas riska ikdienas pārvaldību veic Resursu direkcija. Par valūtas riska pārraudzību un ziņošanu atbild Risku direkcija.

Koncernam ir zema ārvalstu valūtas riska apērite. Koncerna mērķis ir saglabāt pakļautību riskam tādā līmenī, lai tā neto ietekme būtu nebūtiska pat lielu svārstību periodos. Ārvalstu valūtu risku novērtēšanai un pārvaldībai tiek izmantotas vairākas labi zināmas metodoloģijas, ieskaitot konservatīvu limitu noteikšanu riskam ikdienas darījumos. Koncerns pilnībā izpildīja Latvijas tiesību aktu prasības attiecībā uz atklātās valūtas pozīciju.

Procentu likmju risks

Procentu likmju risks ir saistīts ar vispārēju procentu likmju izmaiņu iespējamu nelabvēlīgu ietekmi uz Koncerna ienākumiem un ekonomisko vērtību.

Procentu likmju riska pārvaldība Koncernā tiek īstenota saskaņā ar Procentu likmju riska pārvaldības politiku. Procentu likmju riska novērtēšanu un lēmumu pieņemšanu Koncernā veic Aktīvu un pasīvu pārvaldīšanas komiteja (turpmāk tekstā – ALCO). ALCO lēmumus apstiprina Bankas valde. ALCO nosaka pieņemamo procentu likmju riska līmeni un Koncerna iekšējo limitu sistēmu, uzrauga limitu ievērošanu un procentu likmju pozīciju pārvaldības instrumentu (līdzekļu) pielietošanu. Procentu likmju riska mērīšanu, pārvaldību un ziņošanu veic Resursu direkcija. Par procentu likmju riska pārraudzību un analītisku pārskatu sagatavošanu ALCO un Bankas valdei atbild Risku direkcija.

Procentu likmju riska pārvaldību Koncerns īsteno, izmantojot procentu likmju riska jutīgo aktīvu un pasīvu pārcenošanas termiņu atšķirību analīzi, ilguma analīzi, jutīguma analīzi, kā arī procentu likmju riska stresa testēšanu. Koncernā ir noteikti limiti procentu likmju riska ietekmei uz ekonomisko vērtību, neto procentu ienākumiem un uz vērtspapīru patiesās vērtības pārvērtēšanas rezervi. Pamatojoties uz tirgus situācijas analīzi un Koncerna finansēšanas struktūru, ALCO nosaka procentu likmes klientu noguldījumiem.

LIKVIDITĀTES RISKS

Likviditātes risks ir iespēja, ka netiek nodrošināta Koncerna kreditoru juridiski pamatoto prasību apmierināšana. Likviditātes riska vadības mērķis ir nodrošināt likvidu aktīvu pieejamību, lai segtu iespējamu neatbilstību starp ienākošo un izejošo naudas plūsmu, kā arī lai nodrošinātu atbilstošu finansējumu kredīšanas un ieguldījumu darbībai.

Likviditātes riska pārvaldību Koncernā īsteno saskaņā ar Likviditātes riska pārvaldības politiku. Likviditātes riska pārvaldību un ziņošanu koordinē Resursu direkcija, un risku izvērtē un lēmumus pieņem ALCO. ALCO lēmumus apstiprina Bankas valde. Ziņošanas un uzraudzības procesa ietvaros Risku direkcija katru mēnesi ALCO un Bankas Valdei sniedz informāciju par pieņemto riska līmeni.

Likviditātes risks Koncernā tiek izvērtēts katrā valūtā, kurā Koncerns ir veicis būtisku darījumu skaitu. Likviditātes riska limiti tiek pārskatīti vismaz reizi gadā un atkarībā no izmaiņām Koncerna darbībā vai ārējiem faktoriem ar būtisku ietekmi. Ir izstrādāts likviditātes krīzes vadības plāns, un tas tiek regulāri atjaunots.

Viens no svarīgākajiem rīkiem likviditātes riska noteikšanā ir scenāriju analīze. Koncerns izmanto vairākus dažāda smaguma un ilguma scenārijus, nosakot katram no tiem riska toleranci. Turklāt, Koncerns ir izstrādājis likviditātes riska ierobežojumu sistēmu un agrās brīdināšanas rādītājus un sistemātiski sagatavo naudas plūsmu prognozes, kas iekļauj pieņemumus par iespējamo naudas plūsmu gada laikā. Veicot vispārēju novērtējumu starpībai starp līgumā noteiktajām aktīvu un pasīvu termiņstruktūrām, neizdarot pieņemumus attiecībā uz klientu uzvedību, Koncerns regulāri analizē likviditātes termiņstruktūru un nosaka atbilstošas riska tolerances.

Koncerna bilances struktūra tiek plānota vismaz viena gada periodam, un tā tiek saskaņota ar faktiskajiem biznesa attīstības plāniem. Koncernā regulāri tiek analizēti un kontrolēti svarīgākie pašreizējie un potenciālie likviditātes avoti. Koncerns uztur regulāru saziņu ar tā starpbanku biznesa partneriem un kreditoriem finansējuma avotu iespējamo atmaksas vai pagarināšanas termiņu plānošanas nolūkā, kā arī brīvās likviditātes pārvaldīšanas nolūkā.

Bankas un Koncerna vispārējie likviditātes seguma rādītāja (*liquidity coverage ratio* - LCR) aprēķināšanas principi ir noteikti Regulā (ES) 575/2013. LCR aprēķināšanas kārtība ir noteikti Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2015/61. Minimālā LCR prasība ir 100%, un tā atspoguļo likviditāti, kas pieejama aprēķinātās nākotnes neto likviditātes aizplūdes segšanai. Banka un Koncerns ievēro LCR prasību.

EU LIQ1 — Kvantitatīvā informācija par likviditātes seguma rādītāju

Veidnē "EU LIQ1" atklātā likviditātes seguma rādītāju informācija tiek aprēķināta kā vienkāršs vidējais mēneša beigu rādītājam divpadsmit mēnešu laikā pirms katra ceturkšņa beigām. Citos likviditātes seguma rādītāju pielikumos var tikt atklāti mēneša beigu rādītāji, kas nav vidējie. Rādītāji, kas nav vidējie, un mēnešu beigu rādītāji nav salīdzināmi.

	Konsolidācijas tvērums: konsolidēts	Kopējā nesvērtā vērtība (vidēji)				Kopējā svērtā vērtība (vidēji)			
		a	b	c	d	e	f	g	h
		30/09/2022	30/06/2022	31/03/2022	31/12/2021	30/09/2022	30/06/2022	31/03/2022	31/12/2021
EU 1a	Ceturkšņa beigu datums								
EU 1b	Vidējo vērtību aprēķināšanai izmantoto datu punktu skaits	12	12	12	12	12	12	12	12
AUGSTAS KVALITĀTES LIKVIDĪE AKTĪVI									
1	Kopējie augstas kvalitātes likvidie aktīvi (HQLA)	n/a	n/a	n/a	n/a	1,135,324	1,169,319	1,211,800	1,237,033
NAUDA — IZEJOŠĀS PLŪSMAS									
2	Privātpersonu vai MVU un mazo uzņēmumu noguldījumi, tostarp:	2,608,535	2,582,673	2,564,431	2,546,558	193,520	196,149	196,600	199,896
3	<i>Stabili noguldījumi</i>	1,682,864	1,660,166	1,626,530	1,584,256	84,143	83,008	81,326	79,213
4	<i>Mazāk stabili noguldījumi</i>	765,244	757,096	741,491	728,986	98,017	97,151	95,411	94,073
5	Nenodrošināts korporatīvais finansējums	910,598	936,907	967,642	989,731	417,894	424,775	428,048	425,059
6	<i>Operacionālie noguldījumi (visi darījumu partneri) un noguldījumi kooperatīvo banku tīklos</i>	101,688	117,340	133,782	151,051	24,376	28,340	32,406	36,660
7	<i>Neoperacionālie noguldījumi (visi darījumu partneri)</i>	808,792	819,449	833,860	838,680	393,400	396,317	395,642	388,399
8	<i>Nenodrošināti parādi</i>	118	118	-	-	-	-	-	-
9	<i>Nodrošināts korporatīvais finansējums</i>	n/a	n/a	n/a	n/a	-	-	-	-
10	Papildu prasības	352,132	331,967	324,361	287,792	35,180	32,715	31,983	28,799
11	<i>Izejošās naudas plūsmas, kas saistītas ar atvasināto instrumentu riska darījumiem un citām nodrošinājuma prasībām</i>	4,763	3,283	2,199	1,725	4,763	3,283	2,199	1,725
12	<i>Izejošās naudas plūsmas, kas saistītas ar zaudētu finansējumu no aizdevumiem</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
13	<i>Kredītiespējas un likviditātes iespējas</i>	347,370	328,684	322,162	286,067	30,417	29,432	29,784	27,074
14	Citas līgumiskās finansējuma saistības	2,478	8,685	14,731	20,707	2,478	8,685	14,731	20,707
15	Citas iespējamās finansējuma saistības	122,090	70,052	39,558	39,986	5,698	3,280	1,580	-
16	IZEJOŠĀS NAUDAS PLŪSMAS KOPĀ	n/a	n/a	n/a	n/a	654,770	665,604	672,942	674,461
NAUDA — IENĀKOŠĀS PLŪSMAS									
17	Nodrošināti aizdevumi (piemēram, aktīvu pirkšana ar atpārdošanu)	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Ienākošās naudas plūsmas no pilnībā rezultatīviem riska darījumiem	62,932	69,281	73,179	76,804	47,881	54,997	60,314	65,719
19	Citas ienākošās naudas plūsmas	4,387	4,614	4,415	4,714	4,386	4,613	4,414	4,713
EU-19a	(Starpība starp kopējām svērtajām ienākošajām naudas plūsmām un kopējām svērtajām izejošajām naudas plūsmām, kas izriet no darījumiem trešās valstīs, kurās pastāv pārvedumu ierobežojumi, vai kas ir denominētas nekonvertējamās valūtās)	n/a	n/a	n/a	n/a	-	-	-	-
EU-19b	(No saistītas specializētas kredītiestādes izrietošu ienākošo naudas plūsmu pārsniegums)	n/a	n/a	n/a	n/a	-	-	-	-
20	IENĀKOŠĀS NAUDAS PLŪSMAS KOPĀ	67,319	73,895	77,594	81,519	52,268	59,611	64,729	70,433
EU-20a	<i>Pilnībā atbrīvotās ienākošās naudas plūsmas</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
EU-20b	<i>Ienākošās naudas plūsmas, kurām piemēro maksimālo robežvērtību 90 %</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
EU-20c	<i>Ienākošās naudas plūsmas, kurām piemēro maksimālo robežvērtību 75 %</i>	67,319	73,895	77,594	81,519	52,268	59,611	64,729	70,433
KOPĒJĀ KORIGĒTĀ VĒRTĪBA									
21	LIKVIDITĀTES REZERVES	n/a	n/a	n/a	n/a	1,135,324	1,169,319	1,211,800	1,237,033
22	IZEJOŠĀS NETO NAUDAS PLŪSMAS KOPĀ	n/a	n/a	n/a	n/a	602,502	605,993	608,213	604,028
23	LIKVIDITĀTES SEGUMA RĀDĪTĀJS	n/a	n/a	n/a	n/a	188%	193%	199%	205%

EU LIQB – Kvalitatīvā informācija par likviditātes seguma rādītāju, kas papildina veidni EU LIQ1

Kvalitatīvā informācija

- (a) Paskaidrojumi par likviditātes seguma rādītāja rezultātu galvenajiem veicinātāj-faktoriem un to, kā laika gaitā attīstās ieguldījums likviditātes seguma rādītāja aprēķinā:
Likviditātes seguma rādītāju ietekmē noguldītāju darbības, tas ir, līdzekļu ienākošās un izejošās plūsmas operatīvu vai ekonomisku iemeslu dēļ, un atbilstošas izmaiņas augstas kvalitātes likvidajos aktīvos.
- (b) Paskaidrojumi par likviditātes seguma rādītāja izmaiņām laika gaitā:
Likviditātes seguma rādītāja dinamiku ietekmē izmaiņas depozītu bāzē un vadības lēmumi attiecībā uz likviditātes pārvaldīšanu.
- (c) Paskaidrojumi par finansējuma avotu faktisko koncentrāciju:
Grupa galvenokārt tiek finansēta no noguldījumiem. Noguldījumi ir diversificēti starp privātpersonu un korporatīvajiem segmentiem.
- (d) Iestādes likviditātes rezerves sastāva augsta līmeņa apraksts:
Galvenokārt sastāv no centrālo banku atlikumiem un augstās kvalitātes parāda vērtspapīriem.
- (e) Atvasināto instrumentu riska darījumi un iespējamie nodrošinājuma pieprasījumi:
Atvasinātos instrumentus galvenokārt izmanto valūtas pozīcijas pārvaldībai. Iekšējais un saņemtais nodrošinājums laika gaitā var mainīties atkarībā no riska faktoru dinamikas, galvenokārt valūtas maiņas likmēm, bet nav būtisks absolūtā izteiksmē īsā termiņa un zemo bruto apjomu dēļ.
- (f) Likviditātes seguma rādītāja valūtu nesakrītība:
Koncerns galvenā darbības valūta ir EUR, un tam ir zems aktīvu un saistību līmenis ārvalstu valūtās. Tiek novērota zema valūtas neatbilstība likviditātes seguma rādītājos.
- (g) Citi likviditātes seguma rādītāja aprēķina elementi, kuri nav atspoguļoti likviditātes seguma rādītāja atklāšanas veidnē, bet kurus iestāde uzskata par svarīgiem saistībā ar savu likviditātes profilu:
n/a

OPERACIONĀLAIS RISKS

Koncerns lieto Bāzeles Banku uzraudzības komitejas operacionālā riska definīciju: iespēja ciest zaudējumus saistošo ārējo un iekšējo tiesību aktu prasībām neatbilstošu vai nepilnīgu iekšējo procesu norises, Koncerna darbinieku un sistēmu darbības, iekšējo procesu nepilnību, kā arī trešo personu darbības vai citu ārējo apstākļu ietekmes dēļ. Sīkāk tiek izdalītas šādas operacionālā riska pamatkategorijas: personāla risks, procesus risks, IT un sistēmu risks un ārējais risks.

Operacionālā riska pārvaldību reglamentē integrēts un visaptverošs politiku, metodoloģiju, procedūru un noteikumu kopums, kas nosaka operacionālā riska identificēšanas, analīzes, mazināšanas, kontroles un ziņošanas kārtību. Koncerna operacionālā riska pārvaldības process ir visu biznesa darbību neatņemama sastāvdaļa un ir saistošs visiem Koncerna darbiniekiem un Koncernā ietilpstošajām sabiedrībām. Koncerna mērķis ir nodrošināt, lai ikviens darbinieks ne tikai zina, kā veikt noteiktu darījumu, bet arī izprot galvenās jomas, kurās risks var rasties, kā arī procesus un nepieciešamās darbības, lai novērstu vai citādi mazinātu šādu risku.

Koncerna operacionālā riska pārvaldības mērķis ir uzturēt iespējami zemu operacionālā riska līmeni, vienlaikus nodrošinot, ka atlikušais risks ir ekonomiski pamatots, ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt Koncerna darbības rezultātus un peļņu ilgtermiņā. Tas, vai risks ir ekonomiski pamatots, ir atkarīgs no iespējamo zaudējumu, kurus tas varētu izraisīt, izvērtēšanas, tā iestāšanās varbūtības, spējas īstenot riska mazināšanas pasākumus un šādu pasākumu izmaksām, kā arī atlikušā riska līmeņa, ja šādi riska mazināšanas pasākumi tiktu ieviesti.

Koncerna mērķis ir izvairīties no operacionālā riska, kura iespējamā ietekme pārsniedz 1 bāzes punktu no Pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītāja un kura iestāšanās varbūtība ir lielāka par reizi piecos gados vai kura ietekme nav aprēķināma naudas izteiksmē, un kas vienlaikus nav pārvaldāma, neatkarīgi no ekonomiskā ieguvuma, ko tas varētu sniegt. Katram uzņemtajam riskam ir jābūt ekonomiski pamatotam un gadījumos, ja operacionālo risku ir iespējams novērtēt naudas izteiksmē, nepieciešamo kontroles pasākumu izmaksām ir jābūt samērīgām ar iespējamajiem zaudējumiem, kurus varētu novērst, ja šādas kontroles sistēmas pastāvētu.

Covid-19 ietekmē valdības jurisdikcijās, kurās Koncerns veic komercdarbību, ir ieviesušas līdz šim nepieredzētus drošības pasākumus. Citadele ir darījusi visu iespējamo, lai ieviestu operacionālos un citus pasākumus, kas nepieciešami efektīvai, netraucētai un kvalitatīvai klientu apkalpošanai un produktīvas un drošas darba vides izveidei darbiniekiem. Šo darbību rezultātā operacionālie riski ir līmenī, kas salīdzināms ar pirms Covid-19 līmeni, un riska notikumu skaits nav pieaudzis būtiski.

Operacionālā riska pārvaldīšanai Koncerns lieto šādas pieejas:

- operacionālā riska novērtēšana attīstības projektos – jaunu vai esošo produktu un pakalpojumu izmaiņas tiek realizētas tikai pēc pilnvērtīga riska novērtējuma veikšanas;
- regulāra operacionālā riska pašnovērtēšana – Koncernā tiek veikta iespējamo operacionālā riska notikumu identificēšana un novērtēšana, esošo kontroļu efektivitātes novērtēšana un nepieciešamo risku ierobežošanas pasākumu analīze;
- operacionālā riska rādītāju novērtēšana: statistisko, finanšu un citu rādītāju izmantošana, kuri atspoguļo operacionālā riska līmeni dažādās Koncerna darbības jomās;
- operacionālā riska mērīšana, analīze, pārraudzība un ziņošana – Koncernā tiek reģistrēti un analizēti operacionālā riska notikumi, tai skaitā to nodarītā kaitējuma apmērs, rašanās cēloņi un cita ar tiem saistīta būtiska informācija (operacionālā riska zaudējumu un incidentu datu bāze);
- scenāriju un jutīguma analīze un stresa testēšana;
- darbības nepārtrauktības nodrošināšanas plānošana – Koncernā tiek veikta regulāra biznesa ietekmes analīze, kā arī ir izstrādāts Darbības atjaunošanas plāns ārkārtas situācijās;
- atbildības sadalījums – operacionālā riska pārvaldības sistēma ietver atbildības sadalījumu konkrētām personām; un lēmumu dokumentēšana, reģistrējot informāciju par procesiem, kas veikti, lai nonāktu pie konkrētā lēmuma, vai novērstu un mazinātu konkrētu risku.

Operacionālā riska pārvaldīšana Koncernā tiek īstenota saskaņā ar Operacionālā riska pārvaldības politiku.